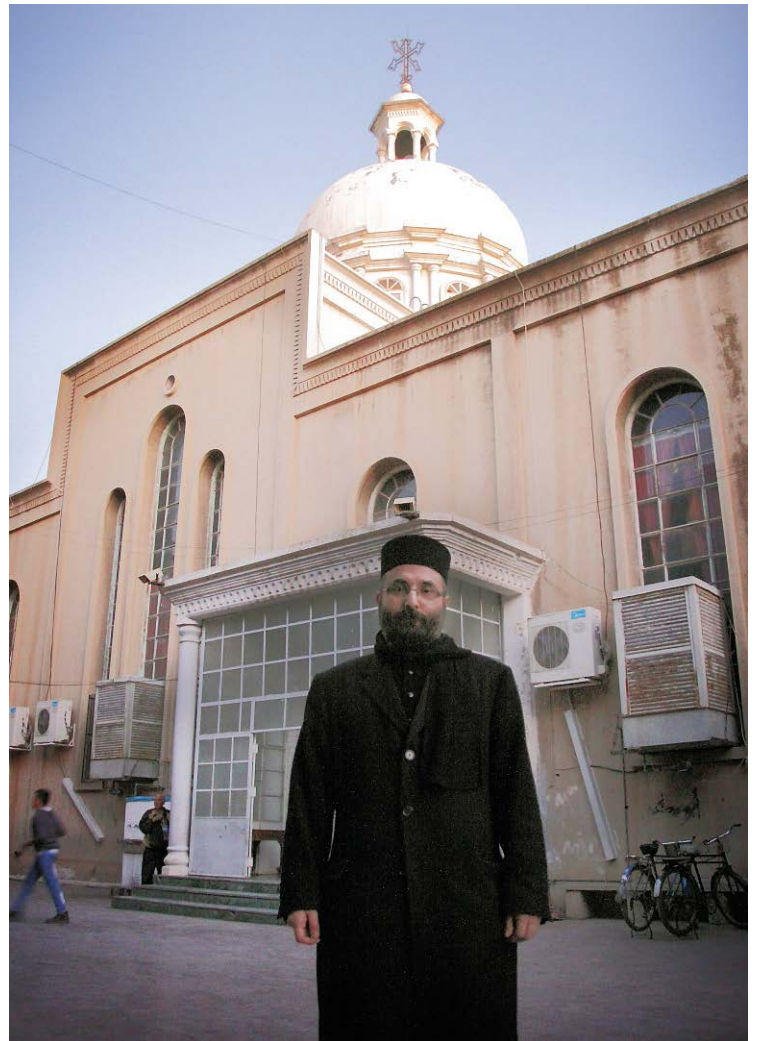

ASSYRIERNA I NORRA SYRIEN

De som inte flytt slåss för livet

I nordöstra Syrien balanserar de kristna assyrierna mellan hotet från IS, en omfattande migration och fortsatt kamp för en närvaro i regionen. Fader Saliba Abdullah ser 1915 års folk mord upprepa sig hundra år senare. Men han har ändå ett hopp för framtiden.

TEXT OCH FOTO: JOAKIM MEDIN

Fader Saliba Abdullah ser 1915 års folk mord upprepa sig hundra år senare. Han vill avslutningsvis skicka ett budskap till Sverige: hav förtröstan, och kämpa emot splittringen av människor.

Den en gång livliga Wasta Street i de assyriska, kristna kommerskvarterna i Qamishlo ligger nästan stilla. Längre bort råder full aktivitet på gator där kurder och araber har egna butiker, trottoarerna är tränga av fotgängare och taxibilar susar fram. Men här är jalusier neddragna framför många verksamheter, och i ett av kvarteren har bara en enda klädbutik ännu öppet. En ung kvinna står tungt lutad mot dörrposten och ser nedstämd ut.

– Våldigt många har gett sig av, berättar min lokala guide och översättare.

I mars har inbördeskriget i Syrien pågått i fyra år. De ständigt förvärrade svårigheter och hotbilder som konflikten fört med sig har i dag fått många assyrier att lämna sina hem, precis som flera miljoner andra landsmän gjort. I Hasakahprovinns i nordöstra Syrien – nu utropad som den självstyrande kantonen Jazira – har många övergett landsbygden och tagit sig till släkt och vänner i de större församlingarna i Qamishlo, Terbespiye och Derik. Det har i princip blivit den sista platsen där kristna ännu bor, i den östra halvan av landet.

MEN MIGRATIONEN bort härifrån är också mycket omfattande, och har satt tydliga spår på traktens karaktär. Jag reser till Amude, och besöker två gamla kyrkor som ligger i centrum. Här ska tydligen inte en enda kristen invånare längre finnas kvar, i hela staden. Bara en död hund går att se i ena kyrkträdgården. Och destinationerna dit folk åkt återkommer ständigt: Tyskland, Schweiz ibland.

– Sverige! Alla åker dit och staden töms väl snart på assyrier, säger Michel Nouri, bakom disken i sin juvelbutik i Qamishlo.

Han menar att det här är en av

”Sverige! Alla åker dit och staden töms väl snart på assyrier”, säger juveleraren Michel Nouri, bakom disken i sin juvelbutik i Qamishlo.

de sista fredade platserna i Syrien. Ifall våldet kommer även till Qamishlo kommer hela landet att vara i krig. Det ligger en stor oro kring detta i luften, som påverkar många familjer och får dem att inte se några andra alternativ än att resa till släktingarna i diasporan. Men Michel Nouri betonar att andra tänker annorlunda, och han är en av de som i stället vill göra motstånd.

– Vi öppnade den här butiken för bara två dagar sedan, och vi kommer stanna kvar. Om vi också skulle bli flyktingar skulle till sist ingen bo kvar här. I stället måste vi kämpa emot, några av oss med vapen, andra så här.

– Men när Islamiska staten försvinner, vad heter nästa grupp som tar deras ställe? undrar Michels mor Violet, som kommit in i butiken och känner större tvivel kring framtiden.

Hon säger hej på svenska och säger sig ha hundra familjemedlemmar i Södertälje. Violet menar att kriget påverkat relationen mellan kristna och muslimer, så att de inte har samma tillit till varandra längre. Levnadssitua-

tionen blir allt tuffare och de olika kyrkorna kan oftast bara hjälpa internflyktingar och de mest fattiga. Andra assyrier försöker hjälpa varandra med mat och pengar genom grannskapsinitiativ, men det är ändå svårt.

Flera saker pekar därför på att även Violet kan ge sig av, trots att hon är en av de många kristna som alltid stått på Assadregimens sida i kriget och litar på dess skydd. Hon vill inte ens uppge sitt fulla namn, av rädsla för extremisterna, som många redan fallit offer för.

BREVID JUVELBUTIKEN ligger ett stängt galleri som tillhör en bror – nu boende i Norsborg – till Okin Shammoun. Hans historia har i dag blivit ett lokalt skräckexempel hos assyrierna.

– Jag stod ute på en åker tillsammans med mina anställda när IS kidnappade mig. De höll mig instängd ensam i ett rum i åtta dagar, och slog och torterade mig, berättar Okin, en jordbrukare som äger flera gårdar utanför Qamishlo.

Det var redan 2013, och hän-

delsen kom att ge exempel på vad extremisterna skulle komma att göra mot kristna i Mosul i juli 2014, och på andra håll i både Irak och Syrien. IS försökte tvinga Okin Shammoun att bli muslim, men han vägrade byta religion. Då krävde de i stället 75 000 dollar i lösesumma, eller hans huvud.

Okin visar upp en kopia av en polisrapport, med summan som familjen tvingades betala för hans frisläppande. IS stal också 1100 får från hans gårdar, samt dyra jordbruksmaskiner. Sammanlagt förlorade familjen nära en halv miljon dollar, och har inte kunnat fortsätta arbetet på gårdarna efter det. Många andra assyrier har kommit att frukta liknande kidnappningar. Nu har sju syskon redan flyttat till förorter kring Stockholm, och ber Okin följa efter.

– Vi levde som kungar förr. Om någon frågade mig om jag ville ha ett paradiset, sa jag nej, jag har redan Syrien. Hade någon frågat mig i dag hade jag inte velat ha Syrien, utan bara hjälp.

PÅ EN annan plats i Qamishlo har skolan slutat för dagen, och ett gäng pojkar spelar basket på en innergård. Ropen ekar upp för väggen till Jungfru Mariakyrkan, den största syrisk-ortodoxa kyrkan i staden.

Fader Saliba Abdullah är präst här sedan tio år tillbaka, och har sett sina församlingsmedlemmar stadigt minska i antal under månaderna av krig, hot och ökade priser.

– Inga av dem har velat lämna sina hem eller sitt land. Självklart hade de velat stanna, men omständigheterna är som de är. Folk känner sig rädda från morgon till kväll.

Han visar upp sin kyrka byggd 1969, den vackra inredningen

»Vi levde som kungar förr. Om någon frågade mig om jag ville ha ett paradiset, sa jag nej, jag har redan Syrien. Hade någon frågat mig i dag hade jag inte velat ha Syrien, utan bara hjälp.

och en Bibel med silveromslag. Det doftar av rökelse. Tvärs över innergården ligger församlingens grundskola där man ännu undervisar kvarvarande elever, och försöker prata om vad barnen nu ser hända omkring sig.

Saliba Abdullah understryker det symboliska i hur det i år är hundra år sedan ”Seyfo” inträffade, det arameiska namnet för folk mordet som det Osmanska riket riktade mot armenier, assyrier och pontiska greker 1915. Nu är det som om allting upprepas, genom massakrer, religionsförstörelse och fördrivningar. Det skapar både ilska och skräck.

– Men som kyrka uppmanar vi folk att stanna kvar. Vi ser Syrien som vårt land eftersom vi assyrier gav namn åt hela landet. Och vi måste döda terroristerna, annars dödar de oss. Jag är präst, men det är så här folk talar i dag på grund av situationen.

Han vill avslutningsvis skicka ett budskap till Sverige: hav förtröstan, och kämpa emot splittringen av människor. I Syrien har olika folk, kristna och muslimer levt tillsammans i århundraden, långt innan moderna samhällen växte fram i Europa.

– Vi har fortfarande kvar de rötterna, och vi kommer att bygga upp samhället på dem igen.

Det blir allt glesare i många kyrkbänkar i östra Syrien, i takt med den omfattande migrationen av kristendom. Här sitter Okin Shammoun som kidnappades av IS redan 2013, och avtvingades ett stort ekonomiskt belopp för att undvika tvångskonvertering eller avrättning.

FOTO: JOAKIM MEDIN

Dags att boka plats i Sommarkyrkoguiden 2015!

Vintern närmar sig sitt slut. Sommaren och semestrarna är snart här, en tid då många far land och rike runt för att finna nya smultronställen i form av spännande kyrkor, andliga upplevelser eller kanske en plats för ett framtida bröllop. Hjälp dem fram till just er kyrka och era arrangemang!

Priset för medverkan i Sommarkyrkoguiden är 2 724 kr inklusive moms och då ingår det en text om er kyrka samt en karthänvisning. Dessutom får ni 50 exemplar av Sommarkyrkoguiden skickade till er.

Anmäl er så snart ni kan – dock senast 27 mars!

För anmälningsförfarande kontakta Verbum på nummer: 08-743 65 31 eller mail: sommarkyrkoguiden@verbum.se

Välkomna semestersverige till er kyrka!

Sommarkyrkoguiden distribueras i cirka 250 000 exemplar tillsammans med Amos till hushållen och separat till de deltagande kyrkorna.

VERBUM

